

Essential Dutch syntax, proficiency level A1, main & coordinate clause

Essential Dutch syntax, main clause and compound sentences.

1. Main or independent clause.

1.1. Basic rule : correct order of subject and verb.

Karel gaat volgende week met vakantie.
Volgende week gaat Karel met vakantie.

De kinderen logeren volgende week bij oma
Volgende week logeren de kinderen bij oma.

We moeten die brief vanavond versturen.
Die brief moeten we vanavond versturen.

Els brengt dat boek morgen terug.
Morgen brengt Els dat boek terug.

Was Jan met vakantie ? Jan is in maart drie weken met vakantie geweest.
In maart is Jan drie weken lang met vakantie geweest.

As you see:

1. The conjugated part of the verb in an affirmative independent sentence is **always** at the **second place**.
2. The non-conjugated part of the verb is **at the end** of the sentence.
3. Subject and verb cannot be separated: the **subject** comes either **immediatly before** or **immediatly after** the **conjugated part of the verb**.
4. Inversion: when the **conjugated verb** comes first, the **subject** follows immediatly.

1.2. The order of complement of time (when?), manner (how?) and place (where?)

Ik ga morgen met de bus naar Halle.

Jan en Mia kunnen volgende week met hun peter bij tante Tine overnachten.

Oom Erik neemt Jan elke zondagavond graag in zijn auto mee

Mijn zus is vorige maand doodop naar Ierland teruggekeerd.

Morgen ga ik met de bus naar Halle.

Met hun peter kunnen Jan en Mia volgende week bij tante Tine overnachten.

In zijn auto neemt oom Erik Jan elke zondagavond graag mee.

Doodop is mijn zus vorige maand naar Ierland teruggekeerd.

As you see:

1. The right order is: **time (when?)**, **manner (how?)**, **place (where)**.
2. You may put in front what you want to emphasize. The order of both other complements doesn't change.
3. The conjugated part of the verb stays second immediatly followed by it's subject.

Essential Dutch syntax, proficiency level A1, main & coordinate clause

1.3. The order of direct (D.O.) and indirect (I.O.) object

Look:

Ik geef **het dossier** **aan** onze baas.
Ik geef **het** **aan** hem.

Ik geef **het dossier** **aan** onze secretaresse.
Ik geef **het** **aan** haar.

Ik geef **onze baas** **het dossier**.
Ik geef **hem** **het dossier**.
Ik geef **het** **hem**.

Ik geef **onze secretaresse** **het dossier**.
Ik geef **haar** **het dossier**.
Ik geef **het** **haar**.

Ik koop **die computer** **voor** mijn kinderen.
Ik koop **hem** **voor** ze.

Ik koop **mijn kinderen** **die computer**.
Ik koop **ze** **die computer**.
Ik koop **hem** **ze**.

As you see:

1. When the **I.O.** is *introduced by its preposition* 'aan' or 'voor' **D.O.** comes before **I.O.**
2. **Without** 'aan' or 'voor' **I.O.** comes before **D.O.** also when only **I.O.** is replaced by a personal pronoun
3. When **both** **D.O.** and **I.O.** are replaced by a personal pronoun and **I.O.** is NOT introduced by 'aan' or 'voor' **D.O.** comes before **I.O.**

2. Compound sentences, coordinate conjunctions.

Ik nam een kopje koffie **en** ik ging zitten. **En**, ik vertelde over een uur lang.

Jan bleef nog twee dagen logeren **maar** zijn broer bleef drie dagen langer.
Maar, Marieke is nog een week daar gebleven!

Ik vertrek over één week **of** ik blijf misschien wat langer.
Drink je liever bier **of** neem je liever een glaasje wijn?

Ik drink liever bier **want** ik verdraag wijn niet goed.
Het regent **dus** ik wacht tot het droger wordt.

As you see:

1. Two sentences are linked by a coordinate conjunction 'en', 'maar', 'of', 'want' or 'dus'.
2. This has no effect on the word order: it is basic. There could as well be a full stop or a comma.
3. When starting a sentence with "en" or "maar" the conjunction words are followed by a comma. The word order is basic.